

Berrien buletina

AGOIZKO UDALA

www.agoitz.eus – www.facebook.com/ayuntamientoaoiz

n°59 – 2022ko maiatza
APIRILA LABURPENA

Iturzarreko Haur parkea berritu da

Agoizko Udalak 18.000 euro baino gehiago inbertitu ditu, BEZa barne, Iturzarreko haur-parkea berritzeko. Antzinako aparailu eta euskarrien ordez, elementu eguneratuagoak, seguruagoak eta irisgarriagoak jarri dira, gune inklusibo eta irisgarri bihurtzeko. Gainera, zorua aldatu da, eta, horren ondorioz, parkeko elementuak berritzeare-

kin batera, haurrentzako segurtasuna bermatzen da.

2022ko aurrekontuetan aurreikusitako jarduera izan da, eta bizilagunek auzoko bileretan aldarrikatukoa, topagune hori berritzea eskatzen baitzuten. Udalak lehentasunezkoztat jo du esku-hartze hori, eta diru-par-

tida handia bideratu du parke hori erabat berritzeko. Ekimena errepikatu nahi da hurrengo ekitaldietan, Agoizko haurren beste jolas-eremu batzuk eraberritzeko. Eremu horiek herritarrek asko erabiltzen dituzte, eta haurren gozamenaz gain, belaunaldien arteko bizikidetzeta eta harremana ahalbidetzen dute.

2022ko dirulaguntak ebatzi dira

Udal taldeak, apirilean egindako osoko bilkuran, 2022ko ekitaldi honetarako laguntzak ebatzi zituen, hiriko hainbat kultur eta gizarte talderentzat zuzendutako deialdi guztietakoak, alegia. Laguntzak Agoizko talde guztientzat irekita egon dira, eta jaso ahal izateko, diruz lagundu daitezkeen gastuen fakturak aurkeztu be-

harko dira. Guztira, 5.000 euro banatuko dira, eta honela: Agoizko erretiratuen, pentsiodunen eta alargunen plataforma (300 euro), Sarean (761,40 euro), San Migel Guraso Elkartea (1.000 euro), argazkilari-taldea (1.900 euro) eta AEK, euskararen normalizazioan lan egiten duen erakundea, (1.000 euro).

AYUNTAMIENTO DE AOIZ
AGOIZKO UDALA

Gobierno de Navarra
Nafarroako Gobernua

AGOIZKO UDALAREN KOMUNIKAZIO, INFORMAZIO ETA PARTAIDETZA PLANA 2022

Berrien buletin hau e-mailez jaso nahi baduzu, igorri mezu bat comunicacionaoiz@gmail.com-ra, eta bertan adierazi gaia, hots, buletina.

Baimendurik, bizikleta-bide gisa erabiltzeko, Agoitzen, Nafarroako ubidearen paraleloan doan bidearen zati bat

Nafarroako Ubidea (Canasa) Estatuko merkataritza-sozietatearen Administrazio Kontseiluak hitzarmen bat sinatu du Agoizko Udalarekin eta Nasuvinsa enpresa publikoarekin, Nafarroako Ubidearen bide paralelotik, NA-2355 errepidearen eta NA-1720 errepidearen artean, Agoizko udalerrian, doan bizikleta-ibilbidearen 1,7 kilometroko zati bat erabiltzeko, egokitzeko eta mantentzeko baimena emateko.

Akordio horren arabera, Nasuvinsa arduratuko da egokitzapen-obra egiteaz eta finantzatzeaz, eta Agoizko Udala mantentze-lanez eta seinaleztapenez, biak ala biak

instalazioak behar bezala erabiltzen direla zainduz.

Ekintza hori EuroVelo bizikleta-sarea osatuko duen Aezkoaren eta Agoitzen arteko 57 kilometroko zatia egokitzeko obren barruan

kokatzen da. Sare horrek Nafarroa Europan diseinatzen ari diren bizikleta-ibilbide handiekin lotuko du, landa-inguruneetan egituratzeko, lurralde-koheretza lortzeko eta tokiko garapen iraunkorra sustatzeko ardatz gisa.

Interreg
POCTEFA

2.901 biztanle gara jada

Apirilaren 7an egindako osoko bilkuraren deialdiko aztergaietako bat 2022ko urtarrilaren 1ean Agoizko biztanleen udal-eroldako zifra ofizialak onartzea zen. Aurreko urteko kopuruarekin alderatuta, biztanleria hazi da, eta 83 pertsona gehiago daude (2020tik 2021erako igoera 34 laguneko izan zen), eta guztira, bada. 2.901 biztanle ditu Agoitzek: 1.467 gizo-

nezko eta 1.434 emakume. Joan den urtean 27 heriotza eta 33 jaiotza erregistratu ziren, 2020an 16 hildako eta 20 jaiotza izan ziren bitartean. Gainera, 2021ean beste herri batzuetatik etorritako 222 pertsonak eman zuten alta, eta 168k, berriz, baja. Era berean, Agoitzen bizi ziren baina izena eman gabe zeuden

15 pertsona erroldatu ziren. Azkenik, 43 helbide-aldaketa gertatu dira herri barnean (horietatik 22 gizonezkoek egin dituzte eta 21 emakumezkoek).

2000. urteaz geroztik, Agoizko biztanleen kopurua nabarmen igo da (% 57,5): urte hartan 1.842 ziren erroldatutako kopurua eta gaur egun 2.901 biztanle izatera iritsi da.

Osoko Bilkurak EHBilduk Mendebaldeko Saharaz aurkeztutako mozioa onetsi zuen

Espainiako Gobernuak goitik behera aldatu du Mendebaldeko Saharako gatazkarekiko jarrera, eta Nazio Batuen ebazpenak eta Nazioarteko Zuzenbidea bera ere urratu ditu. Horregatik, EH Bilduk mozio bat aurkeztu eta onartu zuen Agoizko Udalean, Gobernuak

emandako bira salatzeko.

Komunikabide batzuen arabera, Jose Manuel Albares Kanpo Arazoetako, Europar Batasuneko eta Lankidetzako ministroak berak geroago berretsitako informazioak, Pedro Sanchez Espainiako Gobernuako presidentek, gutun bat bidali zion Mohamed VI.a erregeari, gatazka konpontzeko proposamen serioena, errealistena eta sinesgarriena Marokok 2007an Saharako egin zuen autonomia-erregimenaren proposamena zela esanez.

Bestalde, Abdulah Arabik, Fronte Polisarioak Espainian duen ordezkariak, adierazi du Espainiako Gobernuak urteak daramatzala Marokori etengabe atsegina ematen, bere ustez deskolonizatzeke dagoen lurralde bateko potentzia administratzaile gisa ez dagoelarik.

anbiguotasunez jokatuz. Arabik azpimarratu du erreferenduma egin behar dela saharar herriak erabaki dezan

Horregatik guztiagatik, toki-korporazioaren gehiengoak Espainiako Gobernuak azken egunetan emandako bira gaitzesten du, eta kezkatuta dago Sanchezek bere gain hartuko duelako Marokoko Erresumak Sahararen autonomiari buruz egindako alde bakarreko proposamena.

Horrekin batera, Udalbatzak Espainiako Estatuari eskatzen dio Nazio Batuen ebazpenen eta Nazioarteko Zuzenbidearen arabera joka dezala; izan ere, ebazpen horien arabera, Mendebaldeko Sahararen auziari irtenbide politikoa ematea funtsezkoa da, betiere saharar herriaren subiranotasun-eskubidea bermatzeko.

Hotzak ezin izan zuten Korrika geldiarazi

Martxoaren 31tik apirilaren 10era, 22. Korrikak 2.500 kilometro baino gehiago egin zituen euskararen alde. Adin guztietako partaideek, gau eta egun, lekukoa eskuz esku pasa zuten, euskara bultzatzeko jende gehiago biltzen duen martxa herriko batean. Aurten lasterketa ez zen Agoiztik pasatu, baina horrek ez zuen eragotzi Udalak kilometro bat erosten laguntzea eta euskara aldarrikatuz korrika egitea. Gaueko tenperatura baxuak gorabehera, herriaren erantzun zabalak beroa eman zion Kasedara kilometro gogor bat egitera joandako agoizko korporazioari.

kolak eta San Migel ikastetxeak bat egin zuten Korrika Txikiarekin, eta martxa koloretsu eta alai egin zuten Agoizko kaleetan zehar.

Lasterketa herriko hau, euskararen aldeko ekitaldi garrantzitsuenetako bat bihurtu dena, dagoeneko 22 edizio ospatu ditu.

Ostiralean, hilaren 8an, Haur Es-

Ekaiko Zerrategia auzoari buruz

Longidako Udalak eta Ekaiko Kontzejuak kanpaina bat hasi dute Nafarroako udalerrri eta toki guztiei, eta bereziki Zangozako Merindadeari, laguntza eskatzeko; izan ere, modu batean edo bestean Irati Saren historiaren parte izan ziren, bai mendiak ustiatuz, bai egurra garraiatuz, bai energia sortuz, bai lantegiak ekoiztuz edo Irati ibaitik garraiatuz. Bi entitateek uste dute Ekaiko Zerrategiko auzoa kontserbatzea Nafarroako Foru Komunitateko interes handiko gaia dela.

berde handien gauzatzearekin; Irati Trenaren Bide Naturala, Pirinioen Hegoaldeko isurialdeko Bide Naturalaren zati izan dena, eta Agoitzen eta Ekain lotura izan duena Eurovelo-3 Sarearekin (Orreagako Erromesen Ibilbidea ere deitutakoa eta gaur egun gauzatze prozesuan dagoena). Martxan jartzen denetik aurrera, bisitari ugari bilduko da Zerrategiko auzora, eta horrek arriskuak ekartzeaz gain, Nafarroaren irudiarren proiektio txarra eragingen du.

Agoizko Udalak bere egin duen helburua da Nafarroako Parlamentuko Kultura Batzordeari eskatzea Ekaiko lantegi multzoa bisita dezala eskatzea, haren egungo kontserbazio-egoera baloratzeko, paisaia berezi hori eta Nafarroako industria-ondarea kontserbatzeko eta balioesteko plana bultzatze aldera.

Erakunde horien ustez, premiazkoa da ondare aberats horren despopulazioaren aurka borrokatzeko eta ondare historiko, kultural, arkeologiko, turistikoa, ingurumen, paisaia, hezitzaile eta

despopulazioaren aurkako aberastasunari balioa ematen dioten eta arriskuak saihesten dituzten erabakiak hartzea. Oso azkar hondatzen ari den multzo historikoa berreskuratzeko azken aukera da, eta, gainera, bat dator denboran eskualde hori Nafarroako eta Europako gainerako eskualdeekin egituratuko duten bi korridore

Horregatik guztiagatik, Nafarroako Gobernuak sustatu eta gidatutako esku-hartze bat proposatzen da, hainbat departamentu integratuz eta ukituz (Kultura, Turismoa, Hezkuntza, Despopulazioa, Ingurumena, Industria, Landa Garapena, Paisaia,...), Irati Saren konplexuaren endekapen-prozesua iraultzeko, dagoen ondare arkeologiko industrialia sendotu eta kontserbatzeko eta ondare horri balioa emateko, izaera desberdineko jarduketara batzuen bidez, zeinak, oro har, garapenerako aukera ekar baitezakete.

Meteorologia-estazioa: kokapen berria

Joan den martxoaren 6tik, Kanpandoa kirol-guneko udal-instalazioetan dago hainbat hamarkadatan zehar San Migel ikastetxe publikoaren esparruan egon den estazio meteorologikoa. Hemendik aurrera, Kanpandoako langileek bilduko dituzte egunero Agoizko estazioko neurketa-datuak. Funtssezko lana da monitorizatze eta prebentzio-ekintzak egiteko, besteak beste, tenperatura, euria eta haizearen abiadura bezalako faktoreen aldaketei dagokienez. Estazio meteorologikoari esker, <http://meteo.navarra.es/webgu->

nean kontsulta daitezke datuak, ia denbora errealean, izen ere,

bakarrik 15/20 minutuko desfasea dago.

Trebakuntza digitaleko ikastaroak

Joan den apirilean oinarrizko gaitasun digitalei buruzko doako bi ikastaro programatu ziren Agoitzen, bi biztanleria-sektoreentzat. Horietako bat, Unibertsitate, Berrikuntza eta Eraldaketa Digitaleko Departamentuak sustatua, NASERTICekin lankidetzan, erretiratuek egin zuten. Ikastaroez bi modalitate zituzten: lehenik aurrez aurrekoa, 20 ordu bete arte; eta horren ondoren prestakuntza osagarri bat gin behar zen on-line modalitatean, Link Navarra plataformaren bidez. Plataforman

ikastaro eskaintza zabala dago, maila oinarrizkoenetik aurrera-tuenetara.

Bigarren ikastaroa emakume langabeei zuzenduta dago, eta 40 orduko iraupena izan zuen, bi astetan banatuta. Gaitasun digitalei buruzko prestakuntza-proposamen hori Nafar Lansare Nafarroako Enplegu Zerbitzuak egin zuen, NASERTICekin lankidetzan, espezializiora, birziklapenera eta garapen profesionalera bideratutako programen barruan.

Ikastaro horiek Nafarroako Gobernuaren Gizarteratze eta Gaitasun Digitalerako Planaren barruan sartzen dira, eta honako helburu hauek dituzte: inklusio digitala, soziala eta enplegarritasuna hobetzea; eten digitala eta generokoa murriztea, alfabetizazio digitalaren bidez.

Bi prestakuntza-programak Berreskuratzeko, Eraldaketa eta Erresilientzia Planeko (MRR) Next Generation EU funts europarrekin finantzatuta daude.

Lehen mailako Osasun Arreta Plana aurkeztu da Agoitzen

Santos Indurain Osasuneko kontseilaria eta Carlos Artundo Osasuneko zuzendari nagusia Agoizko Kultur Etxean bildu ziren Agoizko, Auritzko, Ezkabarteko eta Esteribarreko oinarrizko eremuetako udalerrietako ordezkariekin. Topaketak Foru Komunitateko lehen mailako arretaren egoera aztertzea zuen helburu, bereziki landa-eremuetakoa. Horretaz gain, hurrengo hila-beteetarako ekintza-plana azaldu zen, Lehen Hezkuntzako Erronka dokumentuan jasotakoa.

Osasun-maila hori modu integratuz eta diziplina anitzean biziberritzeko, Osasun Departamentuak garrantzitsutzat jotzen du asisten-

tzia-baliabideak eta denbora-mendeko arreta sendotzea eta ekintza komunitarioa bultzatzea biztanleria geografikoki oso sakabanatuta dagoen eremu batean.

Bileran, Lehen Mailako Arretako zuzendaritza-taldeak eta Yolanda Martínez gerenteak ere parte hartu zuten, eta zonaldeetan izandako ekintza komunitario garrantzitsua nabarmendu zen, besteak beste: gazteei, droga-mendetasunen prebentzioari eta sexualitateari zuzendutako programak, mugikortasun murriztua duten pertsonen zuzendutako programak, zeinak aktibo mantentzeko ariketak egiteko proiektu bat jasotzen duen.

Topaketan ordezkaturik egon ziren eskualdeen kasuan, plantillak Enplegu Eskaintza Publikoaren (EEP) bidez fidelizatze eta egonkortzeko estrategiaren barnean plaza hauen eskaintza jasota dago: Lehen Mailako Atentzioko medikua, Landa Larrialdietako Zerbitzua (SUR) eta Pediatraren eskaintzan, Agoizko Oinarrizko Eremuan SUR plaza bat, eta Agoitz eta Auritzen artean partekatutako Pediatraren plaza. Plazak lortzen dituztenek maiatzean hartuko dute jabetza. Sartze hori, Nafarroan oro har, oso garrantzitsua da Departamentuak profesionalak sendotzeko egiten duen apustuan, batez ere landa-eremuan.

Agoitzek adingabeen pornografiaren kontsumoaren ondorioei ekin die

Nafarroako hainbat erakunde publiko eta pribatuk, horien artean Agoizko Udalak, adin txikiko eta gazteen artean porno bortitzaren kontsumoaren ondorioak prebenitzeko eta adin-tarte horietarako sexu-hezkuntza profesionalaren beharra prebenitzeko jarduerak hasi dituzte. Poliki-poliki, zailtasunak izan arren, osasun-arazo hori onartzeko beharra nabar-

mentzen ari da, eta hezkuntzako eta osasuneko familientzako eta profesionalentzako prestakuntza-jarduerak sustatu behar ikusten ari da, sexu- eta ugalketa-osasunaren arriskuak saihesteko alternatiba bakar gisa.

José Luis García psikologian doktore, sexologo, hizlari eta idazleak eman ditu mintegi horiek.

Zalantzarik gabe, gurasoen eta osasunaren eta hezkuntzaren arloko profesionalen prestakuntza, bai seme-alabekiko komunikazioaren arloan, bai sexu- eta afektibitate-hezkuntzan, lehen-tasuneko helburua da gaur egun, biztanleria-talde horiek azken hiru hamarkadetan gizartean gertatu diren aldaketekin lotuta aurkezten dituzten eskaeren arabera.

Agoitzen jokatu da Kluben arteko Txapelketaren azken fasea

Agoizko Toki Eder pilotalekuan jokatu zen Espainiako Kluben arteko Lehen Mailako 36 metroko Txapelketaren azken fasea. Apirileko lehen asteburuan, finalerdiak eta finalak jokatu ziren, bai eskuzkoak (banakakoa eta binakakoa), bai erremintazkoak (pala motza eta paleta larruzkoa).

Zamorako San Atilano Pelota elkarteak gertatu zen Espainiako Kluben arteko Lehen Mailako 36 metroko Txapelketaren garaile, eta, ondorioz, pilotaren maila gorenera igotzea lortu zuen. Finala Tkukun Lakua elkarrekin jokatu zuen. Bi elkarrekin horiek, hain zuzen ere, pasa den denboraldian igo ziren Lehen Mailara. Finalerdietan Errioxako Barberitokoen aurka neurtu zituen indarrak, banakako zein eskuz binakako kategorietan. Erremintan, Larraina eta San Juan klub nafarrek jokatu zuten azken fasea. Azken fasea gogorra izan zen, hain lehiatua, zeren eta, jokatuak bi partidaren ondoren, gogorra erabaki zen. Larruzko paletan, Iruñeko auzokoak nagusitu ziren, baina Larraina Klubak irabazi zuen pala motzeko partida,

kanporaketan berdinketa lortuta. Bi klubek egindako tantoen zenbaketa orokorrak garaipena ekarri zuen, eta horrekin batera Oherrezko Mailara igotzea, Larrainaren kasuan.

Larunbatean zein igandean giro bikaina izan zen. Parte hartu zuten klub guztien zaletasunak eta Agoizko herritar asko agoizko pilotalekura joan ziren pilotazale giro bikainaz gozatzera. Zorionak guztioi.

SARI SOZIALAK. Agoizko Udal Pilota Eskolak denboraldi amaieran emanen dituen trofeoak izaera sozial nabarmena izanen dute.

Izan ere, Agoizko eskolak Arangurengo «Berriztu» ikastetxean erosi ditu, gizarteratzean eta gapapen pertsonalean lan egiten duen eta duela gutxi bere 30. urteurrena ospatu duen zentroan hain zuzen ere. Pilota Eskolako kideak ikastetxeko lana eta instalazioak ezagutzera joan ziren, eta, horrez gain, euskarri ezberdinak eta beste garaikur batzuk erakutsi zizkieten etorkizuneko jarduerari begira. Pilota Eskolako eskerrak eman nahi dizkie Aranguren Ikastetxeko zuzendaritzari, hezitzaileei eta adingabeei bisita pozgarri eta motibagarriagatik. "Elkarlanean jarraituko dugu", diote.

Agoitz Hiria Narrazio Laburren XV. Lehiaketa

Joan den apirilaren 1ean amaitu zen Agoitz Hiria Narrazio Laburren XV. Lehiaketarako lanak aurkezteko epea. Sariketa Agoizko San Migel LHI eta BBHI-ko Lehen Hezkuntzako eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako ikasleei zuzenduta dago, baita ikasketa horiek herritik kanpo egiten ari diren herrikoiei. Udaleko kultura eta euskara arloek antolatu dute, ikastetxearekin lankidetzan.

Lehiaketaren gaia librea izan da,

Kultur balantzea

Agoizko Musika Eskolako gitarrak-ikasleek egindako entzunaldi musikalak ireki zen hileko programazioa. Aste Santuko oporren aurreko egunean ere kontzertu didaktiko bat eskaini zieten San Migel ikastetxeko ikasleei.

San Migel abesbatzak ohiko eliz musikako kontzertua eskaini zuen elizan, Pazko Astea zela eta.

Antzerkiaren arloan, "Asociación Butaca 78" konpainiaren No queda ninguno (10 negritos) obra eskaini zuen; DBHko 4. mailako ikasleek, berriz, "Seinalea" obra taularatu zuten, eta bi saio eskaini zituzten;

eta euskaraz zein gaztelaniaz idatzitako lanak aurkeztu dira, 169 kontakizun adierazitako lehen hizkuntzan eta 80 bigarrean, hurrenez hurren.

Apirilaren 12an Agoizko pertsonak osatutako epaimahaia bildu zen, aurkeztutako lan guztien artean onenak hautatzeko. Lehen aukeraketa hori Castillo Suarez poeta ezagunari helarazi zitzaion, azken epaia eman zezan. Beraz, dagoneko, lehiaketak baditu irabazleak.

Hala ere, oraindik ez dira ezagutzera eman. Jakiteko, maiatzaren 12ra arte itxaron beharko da, egun horretan izanen baita sari banaketa, 17:00etan hain zuzen ere, Kultur Etxean.

eta Yllana taldeko "Greenpiss" ekologiari buruzko satira dibertigarria, Kultur Etxeko auditoriumean egon zen.

Gainera, Liburuaren Eguna zela eta, Fernando Hualde idazle eta ikertzailearen "Romerías a San Miguel de Izaga" liburua aurkeztu zen, Joseba Urretabizkaia argazkilaria eta editorearen eskutik Izagarako martxa erlijioso historikoak babesten dituen argitalpena.

Halaber, herritarren zientziari buruzko jardunaldi bana antolatu zen Gorosti Natur Zientzien Elkarrearen bitartez. Saio teoriko-prak-

tiko batek eta txango botaniko batek gure ingurua inguratzen duten landareak identifikatzeko eta ezagutzeko balio izan zuten.

Gainera, ingurumen-hezkuntzako jarduera bat egin zen Irati ibaiaren pasealekuan, inguruko laborantza-soroak eta fauna ezagutzeko.

Patxi Huartek emandako arte plastiko eta eskulanen tailerrak borobildu zuen apirilko agenda. Haurrek beren sormena askatu ahal izan zuten orri-markatzaile original eta dibertigarriak diseinatuz eta beren libretak sortuz.

